

ชื่อเรื่อง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

ผู้วิจัย ปัทมา รุ่งศิริวัฒนกิจ **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ.ดร.สมศักดิ์ คำศรี ประธานกรรมการ
ดร.สุรศักดิ์ รักขพันธ์ กรรมการ
อาจารย์มงคล ทินาวัฒน์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดสถานศึกษา ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน และศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 324 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่มีความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F - test (Two - way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง รายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางและ 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า คือ ด้านการปรับกิจกรรม การเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเสริม ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม ด้านการปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหาและ

ด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ ตามลำดับ

2. การศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดสถานศึกษาต่อการนำ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 รวม 2 ด้าน คือ ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือ
จัดกิจกรรมเสริม และด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ ส่วนโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน
คือ ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหา ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม และด้าน
การปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน

3. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับอาชีพในท้องถิ่นและประชาสัมพันธ์
ให้ชุมชนได้รับทราบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับ ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนในการ
ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และควรจัดสรรงบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนรู้
อย่างเพียงพอ

TITLE: The Implementing Local Wisdom in Developing Basic Educational Curriculums of Educational Institutions under the office of Nongkhai Educational Service Area 1

AUTHOR : Pattama Rungsiriwattanakit.

DEGREE : M.Ed. (Educational Administration)

ADVISOR : Assoc.Prof.Dr.Somsak Khumsri. Chairman
Dr.Surasak Rakkhaphan Committee Member
Mrs.Mongkol Theenawad Committee Member

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY 2007

ABSTRACT

The purpose of this research were to study the levels of implementing local wisdom in developing basic Educational curriculums of educational institutions.study the interaction between the personal statuses and the size of educational institutions toward the implementing local wisdom in developing basic Educational curriculums of educational institutions under the office of Nongkhai Educational Service Area 1 both totally and partially and to study the suggestion how to enhance the development of basic Educational curriculums efficiency implementing local wisdom in developing under the office of Nongkhai Educational Service Area 1. The sample used in this research consisted of 324 basic educational institution committees comprised of the personnel inside educational institutions and the personnel outside educational institutions. The numbers of sample were obtained by using the multi - stage random sampling method. The instrument for collecting data was the rating scale questionnaire with reliability value 0.98 . The statistics used for analyzing the data of this research were composed of percentage, arithmetic mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and Two - way ANOVA

The results of the research were as follow :

1. The educational institutions under the office of Nongkhai Educational Service Area 1 had the levels of implementing local wisdom in developing basic Educational curriculums, totally and 3 aspects at the moderate and 2 highly level. The aspects listed from higher to lower level as following : adjustment of learning-teaching activities or extra activities, writing additional explanations or course description, improvement or selection of learning media, adjustment of content details and making new instructional median, respectively.

2. The interactions between the personal statuses and the size of educational institutions towards the levels of implementing local wisdom in developing basic Educational curriculums under the office of Nongkhai Educational Service Area 1 were partially found in 2 aspects as follows : adjustment of learning-teaching activities or extra and making new instructional medias on the significant level .05 while totally and 3 aspects as following : writing additional explanations or course description, improvement or selection of learning media and adjustment of content details were not found out to each other.

3. The suggestions how to enhance the development of basic educational curriculums efficiency implementing local wisdom in developing under the office of Nongkhai Educational Service Area 1 revealed that the educational institutions should arrange the educational activities that consistent professions in the local .shool administrators should control, follow , assess and intentionally assist the educational activity arrangement , and should have some budgets for learning media or equipments perfectly.